

EMLÉKEZTETŐ

Mikrokörzeti Fórum, 2023. április 18., 16:00

A Mikrokörzeti Fórumra 2023.04.18-án 16:00 órakor került sor a kozármislenyi Művelődési Központban.

Baka Sára: Szeretettel köszöntök mindenkit. A Mecsekvidék LEADER Egyesület nevében vagyunk itt és a mai találkozó célja részben az elmúlt időszak erre a mikrotérségre vonatkozó eredményeinek, tapasztalatainak bemutatása, illetve a 2021-2027 programozási időszak Helyi Fejlesztési Stratégiájának 0. verziójának bemutatása. Az a célunk, hogy Önöktől várjuk a kéréseket, projektötleteket. Munkaszervezet vezetőnk Kissné Kálmán Andrea előadását hallhatjuk.

Kissné Kálmán Andrea:

A LEADER Európai Uniós fejlesztési program. Ezen belüli elhelyezkedéséről később fogok beszélni.

Jelentése: **Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében.**

A legfontosabb kulcsszó, hogy alulról jövő kezdeményezéseket támogat a program. Ennek az az előnye, hogy a projektek a helyi lakosok tudásán és helyismeretén alapulnak, ebből következően az ő igényeiknek és a táj adottságainak megfelelő ötletek valósulhatnak meg. A másik fontos kulcsszó az összefogás. A LEADER a kistérségben élő emberek kreativitására, leleményességére, ötletességére alapoz, és ösztönzi a helyi civil szervezetek, intézmények, valamint vállalkozások összefogását és együttes munkájukat a térség fejlesztése érdekében. Az előző, 2014-2020 ciklus tervezési időszakát és tapasztalatait fogom bemutatni az előadásomban.

A LEADER 2008 óta működik a Mecsekvidéken, ez már a 3. programozási ciklus. 38 település tartozik a tervezési területünkhöz. 35 a pécsi, 3 település pedig a sellyei járás része. **12 db** pályázati felhívás (10 lezárt, 2 felfüggesztett)

- 12 db pályázati felhívás (10 lezárt, 2 felfüggesztett)
- 310 db beérkezett kérelem
- 555 386 202 Ft fejlesztési f. (támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg), ebből köt.váll. 546 768 885 Ft
- 181 db támogatói okirat került kiadásra
- 112 db elutasított kérelem (támogatási kérelem feldolgozása során HACS által elutasított)
- 11 db visszalépett (a támogatói okirat előtt visszavonásra került a kérelem)
- 29 db támogatástól elállás a kedvezményezett által kezdeményezve
- 6 db IH döntésre vár
- jelenleg 152 db nyertes pályázat van, ebből 109 db teljesen befejezett, elszámolt projekt – 349 175 482 Ft összegben

2014-2020 programozási időszak MIKROTÉRSÉGI LEADER fejlesztései:

Induló és működő vállalkozások eszköz és telephely fejlesztése (2017):

Bogád:

Jakab Ivett:

- Eszközbeszerzés vállalkozásfejlesztéshez
- 1 770 133 Ft

Nagykozár:

Batki Gábor:

- Telephely bővítés, eszközbeszerzés.
- 4 339 997 Ft

Kozármisleny:

P Global Kft.:

- Irodai eszközfejlesztés.
- 4 012 680 Ft

Közösségfejlesztési célú felhívások (2017):

Ellend:

Ellend Község Önkormányzata (Régi mesterségek tanulás...):

- Eszközbeszerzés (varrógép, alapanyag) kézimunka kör megtartásához.
- 469 194 Ft

Ellend Község Önkormányzata (Településf. pr. rendelkező közösségfejlesztési célú programok megvalósítása):

- Fitness eszközök beszerzése.
- 3 120 272 Ft

Romonya:

Romonya SE (Civil szervezetek működésének támogatása):

- Eszközbeszerzés (fűnyíró traktor).
- 299 991 Ft

Működő mikrovállalkozások támogatása (2019):

Kozármisleny:

MR Szerviz Kft.

- Víz, gáz és fűtészerezéssel foglalkozó vállalkozás fejlesztése.
- 3 145 863 Ft

Nagykozár:

Szieberth István Imre

- Telephely fejlesztés (épületfelújítás).
- 4 999 980 Ft

Pallagi Norbert

- Eszközbeszerzés vállalkozásfejlesztéshez.
- 2 321 682 Ft

István-major Bt.

- Eszközbeszerzés, épületfelújítás.
- 4 305 524 Ft

Bogád:

VIKKFA Kft.

- Eszközbeszerzés.
- 3 407 668 Ft

Mikrovállalkozások meglévő tevékenységeinek fejlesztése (2020):

Kozármisleny	Támogatási összeg/kifizetett t. összeg	
BARANYA PARK Szolgáltató és Kereskedelmi	4 920 000 Ft	Közterület karbantartó eszközbeszerzés.
DR BAUMHOLZER FOGÁSZATI ÉS KERESKEDELMI	3 429 000 Ft	Fogászati gépbeszerzés.
Sümege Mira	3 572 008 Ft	Eszközbeszerzés.

Kozármisleny	Támogatási összeg/kifizetett t. összeg	
BARANYA PARK Szolgáltató és Kereskedelmi	4 920 000 Ft	Közterület karbantartó eszközbeszerzés.
DR BAUMHOLZER FOGÁSZATI ÉS KERESKEDELMI	3 429 000 Ft	Fogászati gépbeszerzés.
Sümege Mira	3 572 008 Ft	Eszközbeszerzés.

Kozármisleny	Támogatási összeg/kifizetett t. összeg	
BARANYA PARK Szolgáltató és Kereskedelmi	4 920 000 Ft	Közterület karbantartó eszközbeszerzés.
DR BAUMHOLZER FOGÁSZATI ÉS KERESKEDELMI	3 429 000 Ft	Fogászati gépbeszerzés.
Sümege Mira	3 572 008 Ft	Eszközbeszerzés.

Helyi fejlesztések támogatása (2022):

Kozármisleny	Támogatási összeg/kifizetett t. összeg	
Kozármisleny Város Önk.	4 983 807 Ft	Tájház épület felújítás.

Ellend	Támogatási összeg/kifizetett t. összeg	
Ellend Községi Önkormányzat	2 129 359 Ft	Közterület karbantartó gépek beszerzése.
Gyenis László	4 999 998 Ft	Madárház építése.
Nagykozár	Támogatási összeg/kifizetett t. összeg	
István-major Mezőgazdasági Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi	4 998 892 Ft	Gazdasági épület felújítása.
Szieberth Puszta Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató	4 999 999 Ft	Gépbeszerzés.
SZMAgro Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.	4 999 999 Ft	Gépbeszerzés.
Nagykozár Községi Önkormányzat	4 999 989 Ft	Tájház külső felújítása.

Összesen:

37 db támogatott kérelem, 102 814 375 Ft

Bogád 2 db – 5 177 801 Ft

Ellend 6 db – 20 489 682 Ft

Kozármisleny 6 db – 24 063 358 Ft

Magyarsarlós 0 db – 0 Ft

Nagykozár 10 db – 42 955 164 Ft

Romonya 3 db – 10 128 370 Ft

- Akadozott indulás, lassú ügyintézési folyamat
- Aktív vállalkozók (131 db TO-val rendelkező)
- Inaktív civilek (24 db TO-val rendelkező)
- Visszalépések, elállások (visszalépés + elállás összesen 37 db)
- Átmeneti időszak – plusz forrás - új felhívások
- Javasolt profi pályázatíró segítségét igénybe venni

Tapasztalatok:

A támogatási kérelmek ügyintézését egy az egyben átadták az akciócsoportnak, azonban ehhez nem voltak eljárásrendek, ügyintézői felület (hiányoztak a szoftverek), hozzáférési jogosultság, később sem tartottak képzéseket az új rendszer használatával kapcsolatban.

Mi is tapasztalatlanok voltunk az új pályázati rendszerben, az IH részéről is lassú volt a folyamat. A pályázóknak is új és bonyolult volt az Államkincstár elektronikus ügyintézési felülete, sok dokumentumot kellett becsatolni, jogszabályi keretek meg voltak szabva. Mi a pécsi Államkincstárhoz tartozunk. Többször lehetett hiánypótolni, ezt sokan kihasználták. 15

nap volt a hiánypótlások megküldésére, de sokan nem vették át a HP felszólításokat időben, így 1-1 ilyen HP szakasz akár 3 hétig is elhúzódott. Volt, aki 2-3 ilyen HP kört tett, mire teljes lett a kérelme, addig mindenki másnak várnia kellett.

Az ügyintézési folyamatot lassította még a KKV minősítések késése az államkincstár részéről. Emiatt több hónap (akár fél év) eltelt, mire támogatási döntés születhetett 1-1 felhívás kapcsán.

A vállalkozói szférában aktívak voltak a pályázók, források nagy része le lett kötve, melyet volt, aki felhasznált, volt, aki nem. Ahogy haladtunk az időben, egyre több sikeres pályázat született és egyre nagyobb volt az érdeklődés pályázataink iránt.

A civil felhívásainkra kicsi volt az érdeklődés a korábban ismerttetett okok miatt.

Sok építései pályázat volt. Idővel felmentek az árak és az önerő megemelkedett a pályázotthoz képest. Többen visszaléptek emiatt a támogatási kérelmüktől.

Ezek a források később újra kiírásra kerültek, illetve kaptunk plusz forrást, több pénzt ki lehetett pályáztatni. Emiatt új felhívások is születtek, főleg vállalkozásfejlesztési céllal, mivel a pályázati feltételek nem kedveztek a civileknek, így ők nem is pályáztak, mikor lehetőségük volt rá. Az előző időszakhoz hasonlóan itt is több éves csúszás keletkezett a kései indulás miatt, jelen esetben 3 év az átmenet. A HACS is még az „előző időszak” forrásaiból gazdálkodik.

2020-ban és 2021-ben kaptunk további fejlesztési forrást az átmeneti időszakra, így további felhívásokat tudtunk megnyitni. 432 millió Ft volt az alap forrás, ez mostanra 555 millió Ft lett. További 123 millió Ft így le lett kötve.

A HACS igyekezett a pályázóknak segíteni, de sajnos az ügyintézési feladatok HACS-ra kiosztása miatt elvesztettük a jogosultságunkat arra, hogy segítsünk a pályázatok összeállításában, benyújtásában. A szűkösen osztott működési keret miatt a munkavállalók létszáma 2-re csökkent, így éppen a kötelező feladatokat el tudtuk végezni, de nem volt módunk a pályázatkezelésen kívül egyéb segítségnyújtásra. Segítséget adhattunk ahhoz, hogy miként kell beadni a kérelmeket, milyen dokumentumokat kell benyújtani, de ennél tovább nem mehettünk.

A pályázati rendszer bonyolult volt és a következő időszakban is ezt ígéri az IH. Mindenképpen javasoljuk, hogy aki nincs otthon ebben a rendszerben, az vegye igénybe profi segítségét. Ezen költségek részben beépíthetők a pályázatba. A pályázás bonyolult és összetett feladat, kell aki a menedzseli, odafigyel a határidőkre, feladatokra, mert könnyű apróságnak vélt dolgokon elbukni.

Az előttünk álló ciklusban is az alulról jövő kezdeményezések fontosak, projektötlet gyűjtés folyamatosan zajlik, a tavalyi rendezvénysorozatunk a Mecsekvidéki Tükörnél átnéztünk egyes témákat, azon belül is jöttek ötletek és igények. A mikrokozmeti fórumok most folynak..

Tervezési időszak:

A 2023-2027 időszak tervezése már tavaly májusban megkezdődött a projektötletek begyűjtésével, mind írásos, mind személyes egyeztetések formájában. Valamint a 2022-ben megtartott Mecsekvidéki Tükör rendezvénysorozat is ennek a tervező munkának egy része volt. Nem csak az elmúlt időszak eredményeit összegeztük, hanem tematikus workshopok alkalmával elkezdtük az ötletelést, tervezést, igények felmérését. Összesen 2 konferencia és 5 db workshop került megrendezésre, mindegyik más-más településen. A nyitó konferencia Orfűn volt, majd tartottunk workshopot Cserkúton, Keszüben, Nagykozárban, Ócsárdon,

Pogányban, és a záró konferenciát Kozármislenyben rendeztük meg. A 7 eseményen közel 250 fő vett részt összesen.

2023-ban mikrotérségi fórumokat és tematikus műhelyalkalmakat tervezünk megvalósítani a tervezési tevékenység folytatásaként, ahol felmérjük a további fejlesztési elképzeléseket, ötleteket összegyűjtjük a tervezési területünk 38 településének vonatkozásában az igényeket. A 38 települést 7 mikrotérségre osztottuk, hogy a terület minden részébe, minél többekhez eljussunk.

A mikrokörzeti fórumokat követően szerettük volna a tematikus műhelyeket megtartani, azonban az IH keresztül húzta a terveket, az eredetileg beharangozott augusztus helyett májusig el kell készülni a HACS által véglegesnek elfogadott HFS-sel, így a szakmai műhelymunkákat párhuzamosan fogjuk megtartani a mikrotérségi fórumokkal. A tervezés ütemezését hamarosan ismertetem.

A tervezéssel kapcsolatban minden dokumentumot megtalálnak tavaly megújult honlapunkon és facebook oldalunkon. A HFS tervezettől kezdve a rendezvények jegyzőkönyvei és prezentációi is feltöltésre kerülnek. Folyamatosan frissül, mindig naprakész információkat találhatnak rajta. Ugyanígy facebook oldalunkon is aktívak vagyunk és minden fontos eseményt és információt azonnal megosztunk, érdemes bekövetni minket.

A tervezési időszak ütemterve:

- **2023. január 15.:** HFS tervezet elküldése IH számára
- **2023. január 31-ig** HFS tervezési terület előzetes elismerése iránti kérelmek benyújtása
- **2023. február 28.:** személyes egyeztetés az IH-val a HFS tervezetről
- **2023. februártól:** mikrokörzeti fórumok, tematikus műhelyek
- **2023. április:** felhívás a HFS elkészítésének támogatására
- **2023. május:** az elkészült HFS-ek benyújtása elfogadásra az IH számára.
- **2023. szeptember - október:** a HFS-ek várható elfogadásának ideje.
- **2024-től indul az új LEADER program a KAP Stratégiai Terv alapján.**
- **A KAP Stratégiai Terv forrásai 2024-től lesznek felhasználhatók.**

Az ideai ütemterv a következőképpen alakul.

2022. november elején megjelent a 2023-2027 időszakra vonatkozó HFS tervezési útmutató – ekkor szembesültünk azzal, hogy 2023.01.15-ig már be kell nyújtanunk a HFS draft verzióját, vagyis nagyon okosan tettük, hogy már májusban elkezdjük a projektötletek gyűjtést. Mivel szerencsére elég sok információ állt rendelkezésünkre, hála a sok adatlapnak és a 2022-es rendezvénysorozatnak, 2023. január 14-ig elkészült a HFS tervezet a Mecsekvidék Egyesület elnökségének irányítása alatt.

Az előző ciklus tervezési folyamatával ellentétben most egy előzetes tervezetet kellett benyújtani, amelyet még kb. ápriliséig lehet alakítani, módosítani. A fő fejlesztési célok meglettek fogalmazva, ezen még lehet finomítani.

Mivel most minden fordítva történik, a HFS tervezet benyújtását követően január 31-ig be kellett nyújtani a HACS elismerés iránti kérelmünket. Utóbbival kapcsolatban még nem jött visszajelzés, azonban a HFS tervezetének első egyeztetése az Irányító hatósággal megtörtént 02.28-án, ahol nagy vonalakban elmondták, hogy a tervezetben mit hogyan kérnek javítani. Ezek kivitelezése folyamatban van. Összességében jó értékelést kaptunk az elkészült tervezetet illetően, mondhatni túl precíz lett, több fejezetnek a lerövidítését kérték

tőlünk. A megfogalmazott célokkal és intézkedésekkel elégedettek, néhány adat pontosítása szükséges.

Eredetileg úgy volt, hogy augusztus végéig nyújthatjuk be az általunk véglegesnek tekintett HFS-t, azonban ezt most előre hozták és az előkészítő támogatási igénnyel egyidőben kell majd benyújtani, várhatóan május hónapban. Erre vonatkozóan a felhívást áprilusra ígérik.

A HFS IH általi elfogadása szeptember-október hónapban várható. Ezután tudunk majd az elfogadott HFS alapján felhívásokat készíteni, melyeket ígéretük szerint 2024-től nyithatunk majd meg!

Aki nem küldött még be projektötlet adatlapot, még megteheti áprilisig. Ha pályázni szeretnének LEADER-ben, érdemes kitölteni, mivel pontozásnál lesz jelentősége. Az adatlap elérhető a honlapunkon a Stratégiák 2021-2027 menüpontban az oldal alján, vagy facebook oldalunk tetején rögzített posztban.

A HFS-tervezetben 3 intézkedési terv született, melyekből a jövőbeni felhívások fognak megfogalmazódni:

1. Induló és működő mikrovállalkozások, helyi termék előállítók eszköz és telephely fejlesztése, termékek, szolgáltatásuk piacra jutásuk elősegítése.

Az intézkedés célja a helyi gazdaság fejlesztése (közösségi vállalkozás, helyi termék, turisztika területén). Fontos, hogy a projekt segítse a helyben történő foglalkoztatást, a helyi gazdaság fejlesztését, a fiatalok helyben tartását, a helyi szolgáltatások bővítését, minőségének javítását.

2. A közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése. Helyi társadalmi összefogás, közösségek támogatása, helyi kötődések erősítése, a közösségi gondolkodás és megmozdulások ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása.

Cél a közösségi élet, közösségi terek fejlesztése, a közösségi gondolkodás ösztönzése, közösségek támogatása.

Támogatható építései, felújítási tevékenység, beleértve a megújuló energiát hasznosító technológiákat. Gép és eszközbeszerzés, működési költségek, öfenntartást szolgáló programok kialakítása, önkormányzati programok (mint pl. klímavédelmi terv és településfejlesztési koncepció) kialakítása,.

3. Térségen belüli együttműködések kialakítása, fejlesztése (gazdasági szereplők együttműködése, közösségfejlesztés, térségi értéktár kialakítása, helyi termék értékesítési szervezetek/hálózat kialakítása, turisztikai együttműködések kialakítása, generációk esélyegyenlőségi programjai).

A 3. intézkedés célja a térségen belüli együttműködések kialakítása, fejlesztése (programokkal, rendezvényekkel). Olyan cselekmények térségen belüli összefogását tartalmazza, mint pl. a települések közötti közösség-szervezés, a szereplők együttműködése. Helyi terméket értékesítő szervezetek kialakítása, térségi értéktár kialakítás, rendezvényturizmus, idősök klubja, napköziotthona kapcsolatok, programszervezés, települési fiatalok együttműködése, bekapcsolása a közösségi életbe, utánpótlás kinevelése. Önképző, társaskörök, ahol valamiféle hagyományörzés folyik. Az egyes településeken önállóan ritkán működő jelenségeket lehetne térségi szintre emelni.

- Támogatási összeg: 8 millió Ft (kivéve 3. intézkedés: 5 millió Ft)
- Intenzitás:
 - 1. intézkedés esetében maximum 65%.
 - 2. intézkedés esetében:
 - beruházás 65%,
 - zöld beruházás 80%,
 - minden egyéb 95%
 - 3. intézkedés esetében: 95%.

Elsősorban gazdasági együttműködések, illetve az önkormányzatok együttműködését jelenti. Szeretném kiemelni a helyi termék témát. Lehetősége lesz az egyesületnek is pályázni, hogy egy kiemelt projektet végig vigyen. Az elnökség döntése alapján a Mecsek Portéka védjegyet megpróbálja hamvaiból feltámasztani. Szeretnék az Önök segítségét kérni, hogy akár kistermelő, vagy kézműves vagy olyan szolgáltató, aki ebbe be szeretne kapcsolódni jelezze a munkaszervezet felé, elkezdtünk egy adatbázist építeni. Van egy komoly humán erőforrás igénye is. A térségi értéktárra szeretném még felhívni a figyelmet, nagyon fontos, hogy a településeken készüljenek el az egyes értéktárak, aki ember is lehet, őket szeretnék majd bemutatni. A 38 település értékeinek egy online felületet képzeltünk el, igény esetén mikrotérségi nyomtatott megjelenése is lehet. Helyi termék értékesítési hálózat kialakítása még a cél. Több helyütt működik piac, helyi termék bolt, de ne elszórtan legyenek, hanem egy Mecsek Portéka értékesítési hálózatként működjön. Sok formája van, akár településen belül is lehet közösségi kosár, segít, hogy a termelők eljussanak a megfelelő piacra.

Ezek lennének a prioritások a következő időszakban. Az elektronikus felület nem fog változni. A támogatási összeg növekedni fog a támogatási intenzitás is, amennyiben beruházást tartalmaz a projekt a civil és önkormányzat pályázók támogatási intenzitása is 65% lesz. A keretösszeg pedig az előző időszak keretösszege lesz körül-belül. Az a tapasztalat, hogy sokan megnyerik, nem valósítják meg, a forrás lekötve marad mások előtt elveszik a lehetőséget, aztán vagy visszaadják, vagy elérhetetlenek lesznek. A következő időszakban valószínűleg szankcióhoz lesz kötve, aki nem tanúsít együttműködő magatartást.

Jó, megbízható forrás, a munkaszervezet elérhető, a dolgozók végzik a pályázatok előminősítését, pontozását, emiatt nem írhatják ők a pályázatokat, de segítőkészek a kérdések megválaszolásában.

Az okos falu program stratégia elkészítése is bekerülhet a projektek közé, sok az innovatív ötlet, amely a kiírásokban megjelenik és amire majd pályázhatnak.

Ősszel szeretnék egy pályázásra felkészítő fórumot tartani egy pályázatíró cég bevonásával.

Az előadás után a jelenlévők az előkészített SWOT analízist elősegítő táblázatra elhelyezték a kiosztott cetlikre a véleményüket a helyi sajátosságokról.

Erősségek:

Viszonylag nagy népesség, sok lakos

Fiatalság, fiatalodó lakosság

Szellemi tőke

Pécs közelsége

Gyarapodó lakosság

Sportlehetőség adott

Meglévő közösségi terek

Gyengeségek:

Tömegközlekedés hiányossága
Nehézkes közösségszervezés
Különböző igények, amik nehezen találkoznak
Kikapcsolódási lehetőségek hiánya
Nincs közösségi összetartás
Tőkehiány
Munkalehetőség hiánya

Lehetőségek:

Pécs közelsége
Közösségek építése, erősítése
Szomszédos településekkel való jó együttműködés
Fiatal családok
Falusi turizmus kialakítása
Felébreszteni a közösséghez való tartozás igényét

Veszélyek:

Sok ember rengeteg hitellel le van kötve
Sok új betelepülő, emiatt nincs összetartó közösség
Infláció
Összefogás hiánya
Kiszámíthatatlan gazdasági környezet

Baka Sára zárta a megbeszélést, mindenkinek megköszönte a részvételt.

Kelt: Kozármisleny, 2023. 04. 18.